

У Бундесраті інтересам земель завжди надається перевага над партійними інтересами. Тому голосування може привести до інших результатів, ніж при співвідношеннях більшості політичних партій. Це говорить про дійовий федералізм. Федеральний уряд не завжди може покласти на те, що земельний уряд, очолюваний тією ж самою партією, дотримуватиметься у всьому його лінії. Кожна земля представляє там саме свої інтереси й іноді шукає союзу з іншими землями, що прагнуть до однакової мети, незалежно від того, яка партія утворює там уряд. Це приводить до змін більшостей. Завжди доводиться йти на компроміс, коли партії, які утворюють федеральний уряд, не мають у Бундесраті більшості.

Серед особливих наслідків федералізму слід відзначити, що у Німеччині регіональні структури мають власні суди. Конституційний суд кожної землі має розглядати суперечки щодо відповідності земельного права її конституції. Інші судові органи, навпаки, мають уніфікований характер внаслідок їх прямої (а не паралельної, як у Сполучених Штатах Америки) ієрархічної підпорядкованості. Тут будь-які суди є органами земель, крім вищих судів кожної інстанції, які мають федеральний характер.

За дотриманням Основного закону слідує Федеральний конституційний суд у Карлсруе. Він вирішує, наприклад, суперечки між федерацією і землями або між окремими федеративними органами. Цей суд перевіряє федеральні і земельні закони з погляду їх узгодженості із Основним законом: якщо суд вважає певний закон антиконституційним, то останній не має права більше застосовуватися. У таких випадках конституційний суд втручається, якщо його закликають до цього такі органи, як федеральний уряд, земельні уряди, парламент або суди.

Федералізм в Німеччині підкреслює і те, що вищі органи державної влади знаходяться в різних містах. Після об'єднання Німеччини Бундестаг ухвалив перенести парламент і уряд з Бонна в Берлін. Бундесрат, згідно з ухвалою від 5 липня 1991 року, тимчасово залишатиметься у Бонні; вісім міністерств взагалі не переїжджають, а матимуть в Берліні лише свої представництва. Аналогічні установи зберуться у Бонні за тими міністерствами, які переберуться до Берліна. Крім того, залишаються 18 федеральних органів влади, зокрема Федеральне картельне відомство і Федеральна лічильно-ревізійна палата. Бонн отримав статус "федерального міста" і став центром науки і культури європейського значення.

Подробиці переїзду регулює "Закон про закінчення процесу об'єднання Німеччини" від 3 березня 1994 року, який коротко називають "Закон Бонн-Берлін". Конкретного терміну переїзду не встановлено: передбачено, що він має закінчитися під час літніх парламентських канікул 1999 або 2000 року.

¹ Німеччина у фактах. - Франкфурт-на-Майні: вид-во "Societats-Verlag", 1996.

² Жак Зіллер. Політико-адміністративні системи країн ЄС: порівняльний аналіз. - К.: Основи, 1996.

³ Черниловский З. М. Всеобщая история государства и права. - М., - Юристъ, 1996.

О. Гребеннюкова,
*студентка 4 курса Национальной юридической
академии им. Ярослава Мудрого, г. Харьков*

УКРАИНА И ВТО

Задача правового регулирования мирохозяйственных отношений всегда была нелёгкой. Перераспределение господства мировых сил, усиление конкурентной борьбы, связанное с этим обострение противоречий между отдельными государствами препятствуют более или менее устойчивому правовому регулированию имущественных отношений. Дифференцирование отношений, переплетение интересов различных групп, расширение регулирующего воздействия на мирохозяйственные отношения политической власти ставят под вопрос беспрепятственное осуществление свободной торговли между государствами. И именно для того, чтобы избежать торговых войн между государствами, была создана Всемирная Торговая Организация (ВТО).

Например, одна страна считает, что с её товаров берут слишком высокие пошлины, а другая, что эти товары производятся с использованием госсубсидий. Это невыгодно обеим сторонам, поскольку мешает нормальной торговле. И для того, чтобы разрешить назревающий спор, страны прибегают к помощи такого авторитетного судьи, как ВТО. Роль судьи возложена на Генеральный Совет ВТО, членами которого являются все страны, представленные в этой организации. После получения сигнала о возникновении межгосударственного торгового спора Генеральный Совет предлагает конфликтующим странам оптимальное взаимоприемлемое решение. Если и в этом случае страны не могут прийти к согласию, на помощь приходит секретариат или гендиректор ВТО, с помощью которых Генеральный Совет назначает специальное разбирательство с участием независимых экспертов. Окончательным решением разбирательства являются рекомендации, обязательные для исполнения всеми участниками спора. Если ответчик отказывается от исполнения рекомендаций, истец имеет право применить против него санкции: либо поднять пошлины на импортируемые товары, либо полностью закрыть свой рынок для страны-ответчика (последнее является высшей карательной мерой).

Не секрет, что внешняя торговля оказывает огромное влияние как на экономику внутри страны, так и на её положение в мирохозяйственных отношениях. На Украине самый большой вес в экспорте до недавнего времени занимали металлы – это 40% общего объёма. Некоторые изменения в движении экспорта привнесло, во-первых: решение, вынесенное в результате антидемпингового расследования, начатого США против Украины 4.12.2000. Так, Министерство Экономики США 21.08.2001 установило пошлину на импорт горячекатаного проката из Украины в 90,33%. (Потери, вызванные сокращением экспорта украинской металлопродукции в США за январь-сентябрь 2000, составили \$248млн.) И, во-вторых: 5.03.2002 президент США Д.Буш принял решение о повышении с 20.03.2002 импортных тарифов на ввоз стали. При этом на ряд видов стальной продукции будут введены квоты.

Украинские металлурги восприняли это решение относительно спокойно, полагая, что оно не отразится на нашей экономике. Оптимизм объясняется тем, что отечественный производитель стали практически прекратил поставки в США: американские потребители опасались заключать с нами контракты после оглашения намерений администрации Буша ввести антидемпинговую маржу.

Не так спокоен Евросоюз. Некоторые страны уже приняли меры по защите своих рынков от ожидаемого увеличения импорта, в частности из Украины.

Естественно, что каждое государство как субъект наделено властными полномочиями по отношению к другим субъектам, однако в отношениях с другими государствами участвует в торговле на равных. Да и ВТО провозгласила своим главным принципом поддержание правил открытой, честной, свободной торговли. Но как Украине защитить своего товаропроизводителя от убытков? По самым оптимистическим прогнозам мы сможем войти в ВТО к началу 2003 г. И тогда и другие страны будут

с нами конкурувати чесно, і ВТО захистит нас від зовнішньоторгового промисла. А взамен, як і всі учасники цієї організації, ми будемо зобов'язані дотримуватися принцип найбільш благоприємної нації, в відповідності з яким не можна надавати жодним-будь торговим партнерам переважний доступ на внутрішній ринок країни; і принцип національного режиму, в відповідності з яким імпортовані товари, ввезені в країну, не повинні дискримінуватися по відношенню до таких же товарів місцевого виробництва.

ВТО також розповсюдила ці принципи на торгівлю послугами і захист інтелектуальної власності. Крім того, з створенням ВТО вперше офіційно заборонено використання демпінгу і державного субсидування експорту, як двох головних форм нечесної конкуренції на зовнішній торгівлі.

Також цілком природно говорити про більш ефективне законодавче регулювання і представлення інтересів національного виробника на світовій арені.

Зовнішня торгівля завжди виступала головним фактором участі економіки країни в міжнародних торговельних відносинах. Для української економіки показателі зовнішньої торгівлі мають немаловажне значення. І для того, щоб підняти конкурентоспроможність товарів національного виробника необхідно привести експортний потенціал в відповідність до тенденціям світової торгівлі.

За 2001 рік експорт зріс до \$16264,7млн. з \$14572,5млн. в 2000 році. Найбільші поставки товарів здійснювалися в Російську Федерацію – 22,6% загального обсягу експорту, Турцію – 6,2%, Італію – 5,1%. Найбільший вага в експорті мали цінні метали – 40%. В середині 2001 року Україна зберегла за собою 7-е місце в світовому рейтингу країн – виробників сталі.

Президент України Леонід Кучма відзначив зростання ВВП в минулому році, зокрема завдяки експорту металів. "Це основна промисловість, на якій побудована наша економіка. Якщо сталеливнича промисловість знаходиться на хорошому рівні, то і Україна теж."

Незважаючи на збільшення деяких внутрішніх факторів зростання української економіки – це інвестиції і зростання купівельної спроможності, відзначається падіння по відношенню до січня 2001 року зростання промислового виробництва. Дане зниження обумовлено, зокрема, зменшенням експорту. Чому виникло таке зниження?

Воно – перше це результати антидемпінгового розслідування, початого США проти України 4 грудня 2000 року по вимозі дев'яти найбільш американських металургічних компаній і двох профспілок металургів. В результаті 21.08.2001 Міністерство економіки США встановило пошлину на імпорту гарячекатаного прокату з України в 90,33%. Втрати, викликані зменшенням експорту української металургічної продукції в США за січень-вересень 2000 року склали \$248млн.

Однією з причин виникнення розслідування по імпорту української сталі є необдуманна політика по продажі продукції. Тільки за 5 місяців 2000 року обсяги імпорту в США виробленої на українських металургічних комбінатах арматури, зросли на 356%, а обсяги імпорту в Канаду збільшилися більш ніж на 800%. Тому цілком логічним було виникнення антидемпінгових розслідувань і в ряду інших країн – імпортерів української сталі.

Так, ЄС наложив антидемпінгові зобов'язання на сталеві кабелі і труби і іншої металургічної експорту з України.

Воно – друге, 5.03.2002 року під впливом американського сталевих лобі президент США Д.Буш прийняв рішення про підвищення до 20.03.2001 року імпортованих тарифів на ввезення сталі. При цьому до ряду видів сталевих продукцій будуть введені також квоти.

Українські металурги сприйняли це рішення відносно спокійно, вважаючи, що воно не вплине на нашу економіку. Оптимізм пояснюється тим, що вітчизняний виробник сталі практично припинив поставки в США: американські споживачі побоюються укладати з нами контракти після оголошення намірів адміністрації Буша ввести антидемпінгову маржу. Крім того, оголошений Бушем вирок досить туманний.

Як відзначив директор по стратегічному розвитку ОАО "Дніпропетросталь", - "в рішенні президента більше вказується геометрія продукції, ніж практично не говориться, з якої сталі вони зроблені, а для нас це принциповий питання."

Не так спокійно Євросоюз. Вважаючи рішення США актом протекціонізму, який призведе до сильного спаду в світовій торговельній системі, ЄС заявив про подання скарги до Всесвітньої Торговельної Організації (ВТО). Так міністр торгівлі Швеції Лейф Пагротський назвав це рішення початком торговельної війни. А канцлер ФРГ Герхард Шредер відзначив, що вводимі США обмеження є неправильним сигналом для подальшої лібералізації світової торгівлі.

І дійсно, ВТО є надійною платформою для захисту торговельних інтересів. Вона головним своїм принципом ця організація провозгласила підтримку правил відкритої, чесної, вільної від зовнішнього втручання конкуренції. Загальною мовою, всі країни – учасники взяли на себе зобов'язання конкурувати чесно і можуть бути впевнені, що ВТО взамен надасть їм захист від зовнішньоторгового промисла. Політика протекціонізму декілька застаріла, і тому потрібно шукати нові шляхи виходу з кризових ситуацій, нові шляхи оздоровлення економіки.

Всі ці факти є факти. Україна продовжує нести втрати від зменшення експорту металів. Нагадаю, що ми вже дев'ятий рік вступаємо в ВТО, тоді як в середньому процес вступу займає від 4 до 6 років.

В разі вступу України в ВТО прогнозується зростання вітчизняного імпорту мінімум на \$1 млрд. Крім того вступлення пов'язано з режимом найбільш благоприємності в торгівлі з 140 країнами світу, на які потрібно більш ніж 90% світової торгівлі. Членство в ВТО надасть Україні такі додаткові можливості і переваги як зменшення тарифних і нетарифних обмежень для українських товарів практично на всіх світових ринках.

Дійсно, теоретично перед українськими товарами буде відкрита більш широка дорога на ринки країн – членів ВТО, але в той же час вимога ВТО знизити ставки пошлин на імпортовані товари може привести до того, що вітчизняний виробник не витримає конкуренції з аналогічними імпортованими товарами, зменшаться надходження в бюджет від збору митних пошлин.

І все ж хотілося б повірити, що ми зможемо без шкоди для власної економіки отримати підтримку такої авторитетної суди як ВТО.

Д. Киценко,
ад'юнкту Національного університету
внутрішніх справ, м. Харків

ДО ВИЗНАЧЕННЯ СУТНІСНОЇ РІЗНИЦІ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ МЕНШИН ТА КОРИННИХ НАРОДІВ

Загальні процеси демократизації міжнародно-правових відносин та лібералізації внутрішньодержавних процесів, а також чітко окреслене тяжіння світової спільноти до встановлення примату права призвели до зміни акцентів у сучасному міжнародному праві. Зокрема, все більше уваги приділяється розробці не тільки індивідуальних прав людини, а й колективних